СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ РІК XLV. Ч. 111. Джерзі Ситі, Н. Дж., пятниця, 14-го травня, 1937. VOL. XLV. No. 111. Jersey City, N. J., Friday, May 14, 1937. THREE CENTS

ДАЛЬШИЙ ХІД НАРАД КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗУ

ВАШИНГТОН. — У середу пополудні зачалися наради конвенції У. Н. Союзу відчитанням великого числа телеграм і листів, які надіслано з багатьох відділів У. Н. Союзу і багатьох громад, Народних Домів і організацій. Були теж привіти і з Рідного Краю від народних установ і громадських діячів, як теж письменників і журналістів. Потім здавав звіт гол. предсідник М. Мурашко з адміністрації „Свободи". А опісля наступив звіт д-ра Л. Мишуги, відповідального редактора „Свободи".

На галі зявився конгресмен Бовленд, демократичний „гвип" (батіг) у палаті послів у Вашингтоні, якого привитав урядуючий предсідник конвенції, д-р А. Кібзей, а представив адвокат М. Пізнак, який привіз конгресмена на конвенцію. Конгресмен Бовленд, витаний оваційно, виголосив довшу промову, з якої можна було пізнати, що він добре розуміє українську справу, знає українську історію й осяги українців в Америці.

Потім здавали звіти: адв. Омар Малицький як голова контрольної комісії, як теж головні контрольори: Дмитро Капітула й Антін Пашук.

ВИБУХ ВЕЛИКОГО СТРАЙКУ В ПІТСБУРГУ.

ПІТСБУРҐ. — У великій пітсбурській фабриці сталі, Джовн-Лаглин, вибух страйк сталевих робітників у числі 27,000. Страйк вибух за те, що заряд компанії не хотів підписати збірної умови з юнією сталевих робітників, яка то умова регулювалаб заробітну платню робітників і відносини праці. Заряд компанії говорить, що таку умову він хотів підписати, але домагався від провідників юнії таких самих прав для своїх неюнійних робітників, на що заряд юнії не згодився.

КОЛИ ГОЛОВАЧІ МІСТА СВАРЯТЬСЯ.

НЮ ЙОРК. — Воєвничий нюйорський посадник Ля Ґвардія посварився з директором міських парків, Мозесом, за те, що майор рішив передати адміністрацію парків під контролю поліційного департаменту. Мозес спротивився цьому і приказав позамикати на ключ 142 дитячі парки, призначені для розривки дітей. Майор зі свого боку приказав вразі потреби порозбивати замки і силою відчинити парки. Та в останнім моменті Мозес піддався і в той спосіб полагоджено сварку між міськими головачами.

ЖІНКИ ПОВИННІ ДІСТАВАТИ БІЛЬШУ ПЛАТНЮ.

НЮ ЙОРК. — Предсідниця ліґи жіночих юній, Роза Шнайдерман, сказала через радіо, що жінки повинні домагатися більшої заплати по фабриках і інших заняттях, бо через те, що вони жадають мало й працюють довгі години, вони також обнижують заплату мужчинам та в той спосіб стягають униз рівень життя. Бесідниця покликалася також на жінку президента Злучених Держав, паню Рузвелтову, що вона в розмові з нею також висловилася за більшу заплату для жінок, а навіть сказала, що жінки, які виконують роботу у свойому власному домі, фактично мають також право до якоїсь точно означеної заплати.

„ФАТЕР ДИВАЙН" ЗРІКАЄТЬСЯ МОНОПОЛЮ НА НЕБО.

НЮ ЙОРК. — Нюйорський ніґер, знаний під назвою фатера Дивайна, якого тисячі ніґрів обожали та якого арештувала була поліція за підозрінням в надужиттю, підписав афідевіт, у якому заперечує право, начебто він мав монополь до неба. Він далі заявив, що ті гроші, які збирали вірні, фактично не йшли в його руки, й маєтки, які скуповували за них, не були записані на його імя. Він представляв себе як свого роду пророка всесвітнього миру. Його секретар порівнював його до Могамеда, Будди і Христа.

ФІЛЬМОВІ АРТИСТИ СПОМАГАЮТЬ СТРАЙК.

ГОЛІВУД. — Член комітету страйкуючих робітників у студіях Голівуду, Гамилтон, заявив, що фільмові зірки з Голівуду жертвують потайки великі суми для страйкуючих та вцілости симпатизують з ними. Щоправда, стрйкарі сподівалися, що фільмові артисти підуть враз з ними на страйк, але вони створили свою власну юнію і рішили на страйк не виходити, тільки їм, чим можна, помагати.

СУМНИЙ ТРАНСПОРТ ДО НІМЕЧЧИНИ.

НЮ ЙОРК. — На кораблі лінії Гамбурґ-Америка відіслано назад до Німеччини 25 домовин з тілами осіб, що знайшли смерть у катастрофі на „Гінденбургу". Перед відїздом відбулася в пристані над домовинами жалібна панахида.

„ДЗВІНОЧОК" — НЕДОЗВОЛЕНА ЛЕКТУРА!

„Газета Польська" пише з Сянока: Перед окружним судом відбувся процес пароха греко-католицької парохії в Короднüому, о. Василя Гарчулі, який, будучи катехитом вселюдної школи, всупереч забороні кураторії кольпортував і роздавав між шкільних дітей підчас лекції релігії часопис „Дзвіночок", а також повівся в невідповідний спосіб у відношенню до управительки школи. О. Гарчулу засудили на 9 місяців вязниці з завішенням виконання кари.

О. Д-Р ПЕТРО ВЕРГУН — ПРАЛАТОМ.

Українська кольонія в Берліні з великим вдоволенням привітала вістку, що папа Пій XI. буллею з 2-го листопаду м. р. іменував місцевого українського гр. кат. пароха, о. д-ра Петра Вергуна, своїм домашним пралатом. О. Вергун від десятьох літ незвичайно совісно та з великою посвятою сповняє свої душпастирські та громадські обовязки й виробив собі не тільки між українцями - католиками, але й між православними українцями велику пошану, бо, як слушно піднесла „Українська Громада" в своому привіті, „його добре, щире, українське серце ніде й ніколи не бачило ріжниць конфесійних, але спонукувало його на безліч добрих діл у допомозі, що така потрібна нашим людям на е. міґрації". Українська кольонія зложила о. Вергунові з приводу його високого відзначення та з приводу 10-літньої душпастирської діяльности сердечні ґратуляції і рішила на Великдень відсвяткувати спільно його ювилей. Ґратуляції зложили також члени Кураторії Українського Наукового Інституту в Берліні й місцевий хор.

ПОВИЛА 23-ТЮ ДИТИНУ.

Жінка емеритованого залізничого урядовця Гальовича в Печі (Мадярщина) привела на світ свою 23-тю дитину. Родичі звернулися до жінки реґента Гортія з проханням держати до хресту дитину. Треба зазначити, що хресною матірю 10-тої дитини подружжя Гальовичів була архикнягиня Ізаеля, а хресним батьком 20-тої дитини був померлий минулого року премієр Гембеш.

КИНДЖАЛОМ ПРОБИЛА СОБІ СЕРЦЕ.

Кинджалом пробила собі серце на гробі нареченого на військовому цвинтарі в Варшаві 27-літня артистка-малярка Антоніна Козловська й згинула на місці. Справа така: Козловська покинула була родинний дім і замешкала в Люблині, де пізнала бувшого хорунжого, 42-літнього О. Завілу. Незабаром заручилися. Вінчання мало відбутися в Варшаві 28-го січня ц. р. День перед вінчанням Завіла помер нагло на атаку серця. Козловська не могла переболіти смерти любка й скінчила життя самогубством.

ШАНТАЖИСТКИ, ВИМАНЮВАЛИ ГРОШІ НА НЕІСНУЮЧІ ДІТИ.

У Львові покарали вязницею перед кількома місяцями двох сестер Піліховських, обвинувачених за кільканацятьлітнє шантажування скарбового урядовця, д-ра М. Одну з обвинувачених пізнав д-р М. припадком у Відні 1915-го року і від тієї хвилини вона примушувала його платити на утримання сина, якого — як виявило слідство — взагалі на світі не було! Тепер буде знову новий процес цих шантажисток. Виявилося, що вони вимушували рівночасно гроші від одного урядовця маґістрату й одного дідича зі Станиславівщини, заявляючи, що мають від них дітей.

ДИРЕКТОР ПОВАЖНОЇ ФІРМИ ФАЛЬШІВНИКОМ МОНЕТ.

У Варшаві викрили вирібню фальшивих двозлотівок. Вирібня була в пивниці під граверським склепом Е. Вещицького в Єрусалимських Алеях 27. Вхід до вирібні був заслонений під ліжком гравера. Фальшівників схопили при роботі. Арештували Вещицького й ще чотирьох фальшівників.

ЩУРІ ПЕРЕМОГЛИ КОТІВ.

Китайське місто Лінан, положене в провінції Чекіян, навістила в останніх часах правдива щуряча пошесть. Мешканці рішили спровадити з цілої околиці величезні скількости котів, які мали винищити щурів. Та небавом всі коти були „зліквідовані". Загризли їх щурі, які напали цілими юрбами. Міська управа не мала іншої ради, як почати відшуровувати місто іншими засобами. Щойно димні гази знищили гидких чотироножних наїзників.

ОРИҐІНАЛЬНЕ САМОВБИВСТВО.

У стрийських поліційних арештах сидів підозрілий в обманах Казимир Янковський. Недавно підчас обіду проковтнув він держак металевої ложки в самовбивчім намірі. По пересвітленні самовбивця ствердили лікарі, що держак є справді у шлунку. Лікарі рішили перевести операцію, але Янковський не згодився на неї. Самовбивника - невдаху відставили до городського суду, який доручив задержати його у слідчій вязниці.

СМЕРТЬ РЕЕМІҐРАНТА.

До громади Підкамінь, пов. Рогатин, привезли тлінні останки пок. Михайла Жокутинського. Він помер на кораблі в дорозі з Америки додому.

ТРУП ЩЕЗ.

На поруччю залізничого моста коло Янкова, кемпінського повіту, їдучи ровером Фр. Венцек завважив якогось мерця, що там висів. Роверист відтяв мертве тіло, але настрашившись швидко відїхав до Янкова. Аж за якийсь час він вернувся з кількома знайомими на згадане місце. Але трупа вже не було. Досі не можна було ствердити, що з цим трупом трапилося.

ДОСМЕРТНА ПЕНСІЯ ЗА ОДИН ВІРШ.

Найбільший цьогорічний літературний конкурс відбувається в Японії. У цьому конкурсі можуть брати участь усі, що пишуть вірші. Тема означена: поезія про „Жінку в сніґу". 41,496 авторів прислали свої твори на цю тему. Відомо, що в Японії тисячі осіб пишуть вірші. Жюрі, що мусить прочитати стільки поем на ту саму тему, буде працювати цілий рік. Щойно влітку 1938 р. оголосить воно вислід. Нагорода неабияка: досмертна пенсія для лавреата. Не диво, що сам король є головою жюрі.

ВИРУБУВАЛИ ВІКНО, ЩОБ УРЯТУВАТИ ГРУБУ ЖІНКУ.

У східній околиці Лондону вибухла пожежа старого мешкального дому. Пожежна сторожа почала незвичайно жертвенно гасити пожежу. Коли вогонь захопив уже горішні поверхи, один із мешканців пригадав, що пожежники не врятували ще 45-літньої перекупки Ребеки Фельдман. Пожежники почали серед жахливого диму шукати перекупки, яка мешкала на другім поверсі. Коли пожежники намагалися ввійти сходами, сходи у цій самій хвилині завалились під напором горішніх поверхів. Пожежники мусіли ще раз пробувати дістатись на другий поверх крізь вікно і вікном перенести перекупку. Та зовсім ненадійно вийшла нова заковика. Виявилося, що груба перекупка, яка важила майже 100 кг., не змістилась у вікні. Напівмертва перекупка не знала, що з нею діється. Майже в останній хвилиці пожежники вирубали вікно і спустили перекупку на рятівничу плахту. Ціла акція пожежників відбувалась у незвичайно швидкім темпі так, що перекупка вийшла з цієї катастрофи зовсім цілою.

НА СМЕРТЬ ЗА ВБИВСТВО.

У Львові в окружнім суді перед лавою присяглих покінчилася розправа проти вбивників Фрідманів у Янові коло Львова. Присяглі затвердили всі питання відносно обвинувачених Мисака й Хавалки одноголосно. Відносно обв. Канціра й жінки обв. Хавалки питання заперечили. На цій основі трибунал засудив обв. Я. Хавалку на кару смерти через повішення, а Мисака на досмертну вязницю. Хавалкову й Канціра звільнили від вини й кари. Засуджені зголосили касацію.

НАСЛІДКИ АЛЬКОГОЛІЗМУ

В Райфайловій, повіт Надвірна, повертався Вільгельм Бот пяний з місцевої коршми. Йдучи через міст, Бот упав з нього до потока й ударився так дуже головою об камінь, що небаром помер.

ЗЛОДІЙ У ЦЕРКВІ.

В часі, коли Ева Спожарська з Нижанкович коло Перемишля клякнула підчас богослуження в церкві, якийсь злодій витяг їй кишеню зі спідниці, а з кишенею 1,060 зл., у ріжних паперових банкнотах.

ПОЛЬЩА ХОЧЕ РОЗГРОМИТИ НАШЕ ШКІЛЬНИЦТВО

ЛЬВІВ. — У львівському журналі „Рідна Школа" В. Кузьмович помістив статтю, в якій описує, як польський уряд хоче розгромити цілковито наше шкільництво, а передівсім хоче знищити інтеліґентну верству та позбавити в той спосіб наш нарід провідників. Дослівно пишеться в тій статті так: „У сьогоднішню хвилю йде нова загроза на українське шкільництво, одначе українське громадянство не є ще свідоме далекосяглих наслідків цієї загрози. Маємо на думці організацію ліцеїв". Дальше автор обговорює, як ті ліцеї підступно зорганізовані на нашу некористь. Коли польський уряд їх переведе, а не видно сили, щоб його від того здержала, то: „1) Ми будемо позбавлені впливу на вишкіл учителів вселюдних шкіл, себто тих виховників, які формують душі українських дітей у найвразливішій добі їх розвитку. Що більше! Ми, здається, не будемо мати в скорому часі учителів для приватних шкіл. 2) Українська молодь буде мати утруднений шлях до вищої освіти, а за тим інтеліґентська верства меншатиме чисельно з року на рік, а також ставатиме гіршою під оглядом наукової підготови. Це величезна загроза для українського народу, бо він у будуччині буде мати недостаточну провідницьку верству". Стаття кінчиться закликом до цілої української суспільности, щоб вона активізувалася. Але як саме? — В тому полягає наша національна проблема.

НАПАД ПОЛЯКІВ ВРАЗ З КСЬОНДЗОМ НА ЦЕРКВУ.

ЛЬВІВ. — В селі Грабівці-Пилатківці, п. Озерянии коло Борщева, місцеві поляки враз із польським ксьондзом К. Бродачеком намагалися дістати в своє посідання місцеву греко-католицьку церкву, причому збили В. Барана, що має ключі від церкви, та його жінку й сина, а ксьондз викрикував такі слова: „Ти хаме, ти кабане, злодзею, . . . сину!"

НАПАЛИ НА „НАРОДНІЙ ДІМ".

СКАЛАТ. — У селі Качанівці, пов. Скалат, місцеві поляки послугуються всіма способами, щоб знищити місцеву українську читальню „Просвіти" і кооперативу. Недавно вони підпалили театральну салю в „Народнім Домі" і хоч поміч зараз прийшла, то проте згоріла ціла театральна обстанова та частина краму кооперативного магазину, що був там тимчасово уміщений. Другого дня намагалися вбити крамаря кооперативи, М. Козиброду, але тільки тяжко його покалічили і лікареві вдалося привернути йому життя.

РАДІСТЬ У ЛОНДОНІ З ПРИВОДУ КОРОНАЦІЇ.

ЛОНДОН. — З приводу коронації ціла столиця Англії і британської імперії, Лондон, шаліла з радости. Вулиці були завалені народом, який пив, співав, гуляв і танцював по вулицях. Вуличні співи і танці відбувалися цілу ніч, хоч майже цілий час падав дощ. Та здавалося, що дощ не має найменшого ефекту на той добрий настрій англійців, до якого вони підготовлялися впродовж шістьох місяців. Тільки один знатний лондонець сидів цього дня і цеї ночі вдома й зовсім не цікавився парадою. Це був Бернард Шов, відомий англійський драматург та жартун. Він сказав представникові комуністичного часопису: „Тому, що я сам творець театральщини, мене театральщини нудить".

АНГЛІЙЦІ НЕ ЛЮБЛЯТЬ СЛІЗ.

ЛОНДОН. — Тверда англійська вдача не любить сліз. Коли англієць навіть і розчулиться, та старається свої емоції заховати від посторонніх глядачів. У часі коронації нова англійська королева попала теж у розчулення й у висліді по її лиці потекли сльози. Ці сльози зловили фільмові апарати й утревалили на фільмі. Але архиєпископ Кантенбері і лорд Норфолк, маршал двору, рішили, що цю сцену зі сльозами треба витяти з фільми. Вони так і зробили.

РЕВОЛЮЦІОНЕРИ ОСЯГНУЛИ ВЕЛИКУ ПОБІДУ.

ТОЛЕДО (Еспанія). — Еспанські революціонери осягнули над червоними блискучу побіду. Останні залишили на полі бою біля три тисячі вбитих і масу воєнного матеріялу. Ця побіда прийшла як вислід завзятого і кривавого бою, в якому наступали війська лівого уряду. Одначе революціонери відбили з великими втратами для лівих їх наступ і тоді перейшли самі в протинаступ. Революційні літаки почали безпощадно бомбардувати Більбао. Того дня кінчився реченець ген. Молі, даний мешканцям і оборонцям Більбао, щоби піддалися. Після цього речення ген. Моля погрожував знищити цілковито місто. Мешканці бояться, що ген. Моля справді виконає погрозу.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspap r published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 8.-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted r mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

За кожду зміну адреси платиться 10 цент.ві

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адр са: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ХВАЛИТИ, АЛЕ МІРУ ЗНАТИ

Чи не впадає нам часами в очі, що колиб судити нас відповідно до тих похвал, які ми собі звикли виписувати в часописах за ріжні наші осяги, то виходилоб, що ми ґеніяльна нація. Перегляньмо собі описи ріжних наших імпрез, а переконаємося, що чи не в кожній місцевости виступають на наших сценах — самі артисти. Скільки то вже ми не начиталися про тих ріжних наших „Карузів" чи „Шаляпінів", себто про тих аматорів, що десь-там у якійсь місцевости виступили на якімсь нашім концерті. А скільки то „скінчених" артисток-піністок у нас є! А феноменальних декляматорів і декляматорок! Та ще ввійде, як так пишемо про старшу молодь. Але ми вже, описуючи якесь свято, зачинаємо вичисляти і по десятеро таких дітей, що мають по 6 чи 8 років і перший раз вийшли на сцену, зачисляючи вже й їх малощо не до артистів. Навіть домагаємося дуже часто, щоб обовязково всіх їх імена були в ґазеті. А як їх нема, то гніваємося за те.

Який жеж вислід цього? Чиж не бачимо його самі власними очима? Деж ті наші Карузи і Шаляпіни діваються? Деж ті наші славні піністки, скрипаки і т. п., що вибивалисяб на американських чи світових сценах?

Певно, що й в артистичній карієрі нераз заважує і те, що ми звикли називати щастям. Але це не є рішальним чинником. Бо в першу чергу треба мати особливий талант, а разом з тим і відповідну освіту, якої можна набрати тільки надзвичайно мозольною працею, і то в дуже довгім часі. Ось це перші й доконечні умови всяких дійсно мистецьких успіхів. А їх не осягне ніколи той, котрий, щоправда, має талант, але котрому через цей талант перевернулося в голові, бо він завдяки талантові, зачав дуже легко й скоро здобувати похвали, з яких зродилася в нього згодом певність, що він на ці похвали дійсно заслугує, що він дійсно вже є мистцем, яким його представляють по ґазетах. Ось так і кінчаться дуже часто разом з нашими похвалами карієри багатьох наших талановитих людей, що стали в нас „скінченими" артистами", заки скінчили довгу і серіозну науку.

Погоня за похвалами спиняє у нас удосконалювання навіть у таких, яких уже можнаб зачисляти і до артистичного світу. І їм теж часто через легко здобуті похвали перевертається в голові до цеї міри, що вже навіть не можуть спокійно стерпіти критичних завваг, хочби й гострих, а навіть хочби й частинно неслушних. Ця нетерпимість це вже певна ознака занепаду, бо правдивий мистець і за найгострішу критику дякує, бо з неї чогось вчиться, при її помочі він поступає вперед, удосконалюється і доходить до вершин.

Отже коли бажаємо собі добра, коли хочемо, щоб наші таланти не пропадали, то залишім пусті й марні похвали, бо з них виростають тільки дрібні й слабі люди.

ПРЕСА ВАШИНГТОНУ Й КОНВЕНЦІЯ У. Н. СОЮЗУ

Вашингтонська преса грає в Злучених Державах інакшу ролю, ніж у ріжних державах Европи грає преса столиці. Вашингтонські ґазети не розходяться по всьому краю й не мають на інші ґазети такого впливу, як мають, наприклад, ґазети Парижа в Франції або ґазети Лондону в Англії. Іншими словами, преса Вашингтону не має того, так сказатиб, командуючого становища, яке ми привикли звязувати зо становищем ґазет по столицях Европи. Вона зовсім не має вищого становища, як має преса інших великих міст, наприклад Ню Йорку, Шікаґа, Філядельфії й Бостону.

Одначе це становище в краю всетаки немале. Не є воно вище від становища преси Ню Йорку або Шікаґа, але ледви чи є воно нижче. Це преса одного з великих осередків життя Злучених Держав. Щоправда, це не є осередок промисловий, бо фабрик тут нема; це навіть закон заборонює ставити фабрики у Вашингтоні; але що не достає під цим оглядом, більше як відплачує вага Вашингтону як політичного осередка. Вашингтон це серце й мозок політичного життя Америки й удари цього серця свідомо чи несвідомо відчувають по всім народі краю.

З цього ясно, чому це так важно, щоб американські українці дали про себе чути у Вашингтоні так, як вони себе дають чути по інших великих містах Америки. Не можна вважати за справу малої ваги, що в столиці всеї Америки за українців малощо коли чується. Не можна легковажити собі факту, що американський політик, котрий мусів нераз чувати про українців у своїм родиннім місті, перестав про них чувати, переїхавши до Вашингтону. Не чуючи про них, він мусить про них призабувати.

А так власне воно мусить бути вже хочби через те, що українська громада у Вашингтоні дуже мала. Кілька українських студентів і студенток, що ходять до місцевих вищих шкіл; кількадесять урядовців по ріжних федеральних урядах; кілька канцелярійних робітниць у приватних канцеляріях; до того, тут дрібний бизнесмен, там принагідно виступаючий артист — отсе вся українська кольонія у Вашингтоні.

Через цей факт стає тим важніше для українців з національного боку, щоб вони пригадувалися Вашингтонові час від часу і не давали йому про себе забувати. Зробити це можуть хіба українці з інших частин Злучених Держав.

З того погляду треба признати корисним для українців уже самий факт, що 19-та конвенція У. Н. Союзу відбувається у Вашингтоні. Не зважаючи на те, що У. Н. Союз це запомогова організація, яка вже по своїй суті мусить займатися справами матеріяльного забезпечення своїх членів і їх родин на випадок каліцтва, недуги й смерти, себто справи, які звичайно не дають для ґазети „доброї копії", себто цікавої новинки, конвенція У. Н. Союзу всетаки зацікавила місцеву пресу. Звісно, не без відповідних заходів з боку екзекутивного комітету й редакції „Свободи", що постаралися подати наперед звідомлення про конвенцію У. Н. Союзу до вашингтонських ґазет, та завдяки заходам самої конвенції, котра, як звичайно, вибрала до цього спеціяльну пресову комісію. Серед американської преси Вашингтону слідно живе зацікавлення українською конвенцією, Українським Н. Союзом, українською іміґрацією й українським народом.

Що це за люди, що відбувають свою конвенцію у Вашингтоні, коли ми не маємо їх серед своїх приятелів, знайомих і сусідів? Скільки їх є в Америці? Коли вони почали сюди приходити? Чим вони тут займаються? Коли вони стали організуватися? Чи мають свою мову? Свої національні традиції? Стараються вдержати їх, зберегти? Що дають ті культурні традиції Америці? А чого вони так живо зацікавлені в американській політиці? А чому вони так насторожують уха на все, що діється в Европі? Що? Скільки вас там є? У яких краях? У якому стані? Чого вони хочуть? А великий це край? І так далі і так далі!

Такі питання сиплються скорше, як на них можна відповісти. І хотілиб вони бачити нашу конвенцію. І хотілиб знати, як це ми так поводимося пристойно (вони, кореспонденти, бачили всякі конвенції). І хотілиб знати, скільки в нас жінок, скільки молоді. Чи цікавиться молодь справами, що цікавлять старих? Чи жінки беруть участь в організаційних справах нарівні з чоловіками? Словом, хочуть знати про ці всі справи, котрі складаються на образ культурного народу, а цей образ є важний для них тому, що в ньому вони знаходять відповідь на те, чи булаб це втрата для світу, якби ворогам і здобичникам, що загарбали землю цього народу, вдалося приборкати й культуру цього народу або чи варт цей нарід того, щоб йому дозволити засісти як вольний з вольними. Всею своєю організацією і її конвенцією, своїми нарадами, ухвалами й постановами ми власне це й робимо, що вбиваємо в голову цього політичного осередка пригадку про український нарід, його культуру й незрікальне право на політичну незалежність.

ПОГЛЯД НА ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНЕ СТАНОВИЩЕ

Італія реєструє новий великий успіх: завязання трактату приязни з Югославією. Згідно з тим трактатом, обидві держави зобовязуються вирішати всі суперечні справи мирно і ні в якому разі не вживати засобу війни.

Той, хто знає, чим була Югославія для Італії в повоєннім періоді, зрозуміє, що цей дипльоматичний успіх Італії є одночасно величезною поразкою для так зв. антифашистівського, а насправді большевицько-московського фронту. Югославія, що перейняла колишню політику Сербії, вважалася в Італії передовою сторожею панславізму, що був тільки слухняною зброєю в руках імперіялістичної Москви. Через Югославію, Москва, граючи на панславістичних почуваннях сербів, простягала руку впрост до Адріятику і могла інтриґувати, скільки хотіла, на Балканах. З Югославії, слухняної прислужниці Франції, що останніми роками, сама пішла на службу Москві, можна було наносити Італії дуже поважні удари.

Авіяційні центри Югославії, колиб вони знайшлися в розпорядженні московських (чи французьких, — що зрештою тепер майже одне і те саме) авіяторів, булиб для Італії ще більшою загрозою, ніж для Німеччини чеські, що знайшлися в московських руках. Тепер ця загроза не існує. Югославія з табору ворогів перейшла в табор спільників. І це має ще й інше значіння: колиб Італії, — на випадок конфлікту з Німеччиною чи Москвою, — загрожувала нова економічна бльокада, Югославія продовжувалаб служити Італії, як харчова база безцінної ваги, — і то тим більше, що за Югославією знаходяться ще й інші бази харчового постачання Італії — Угорщина та Болгарія, — все хліборобські країни з величезними запасами державних сирівців.

Забезпечивши себе на півдні, в Африці, здобувши собі симпатії арабського населення не тільки власної Лібії, але й французьких та англійських кольоній, зробивши з острову Пантелерії, що знаходиться якраз по середині між Сицилією й Африкою, морську неприступну сильно озброєну базу, що фактично перебирає на себе ролю англійського Ґібральтару, цебто контролює всі сполучення між східною й західною частиною Середземного моря і тим в дійсности має можливість кожної хвилини перервати сполучення Англії з Палестиною, Єгиптом та Індією (завдяки озброєній Пантелерії, Італія, щоб перервати ці сполучення не має навіть потреби в великій фльоті, вистачають підводні човни та авіяція для подавання сиґналів) Італія, як бачимо, перенесла свою увагу на північні свої кордони, підготовила зближення з Югославією, відмовилася від своїх притенсій на Дальмацію, заявивши, що не потребує жадних нових територій з цього боку, й загарантувавши югославські існуючі кордони, змінила свою політику, щодо словянських меншин на кордонах Югославії (яких двісті тисяч) і тепер веде інтензивні переговори з Туреччиною, де між іншим італійсько - югославське порозуміння знайшло дуже прихильну оцінку. Якщо Італії вдасться дійти до порозуміння з Туреччиною, — порозуміння, що має на меті головно підірвати в Туреччині московські впливи, та загарантувати себе з боку проливів Дарданельського і Бофорського, а при потребі і знайти собі союзників в диверсійних виступах на Кавказі, Італія матиме цілком вільні руки для закінчення своєї акції в Еспанії. Для нікого не може бути таємницею, що італійські добровольці, що складаються у великій частині з учасників етіопської війни, беруть дуже чинну участь у війні проти еспанських червоних, серед яких у свою чергу знаходиться величезна скількість французьких та совєтських вояків. Фактично, війна в Еспанії це вже війна большевизуючого та фашистизуючого фронту; це вже не внутрішня еспанська війна, а проба зброї двох ворожо наставлених бльоків — італійсько-німецького та французько-московського. Поміж цими бльоками становище Англії залишається постійно двозначне, бо з одного боку вона не хоче перемоги націоналізму в Еспанії, а з другого боку вона не хоче таксамо й перемоги большевизму. Крім того, вона добре знає, що Мусоліні дотримає свого слова, цебто не допустить до зміни існуючого на Середземнім морі „стану річей", що мав би безсумнівно змінитися, колиб в Еспанії запанували червоні. В одному з останніх засідань Комітету Невтручання в Лондоні італійський посол підтвердив цю італійську точку погляду дуже недвозначно: поки уряд Франка, офіційно визнаний від італійського уряду, не осягне перемоги, ані один італійський доброволець не залишить свого місця в еспанській армії. Тут компроміс, з боку італійців, дійсно неможливий. І тому англійці, що звикли переводити свою імперіяльну політику на компромісовій базі і не почувають себе в силі протиставитися збройно італійській політиці, мусять поступатися. Становище Англії дійсно трагічне. Її пацифістичні діячі так розкладали англійську молодь, що англійська армія, яка складається з добровольців, не знаходить потрібного числа бажаючих нести військову службу. Для зрозуміння того стану, в якому опинилася Англія, досить згадати один просто неймовірний факт: студенти Оксфордського університету, цебто ніби цвіт англійської молоді, ухвалили й опублікували постанову, в якій зобовязуються в ніякому **випадку** не повнити військової служби. В ніякому випадку! Навіть при потребі охорони кордонів батьківщини! При такому психологічному наставленню всякі програми зброєння, побудовані на міліярдових випадках, не можуть дати поважних наслідків, бо — в кожній війні головним рішальним чинником залишається всетаки **людина**, а не машина. У війні, як і в революції. Ми знаємо, як свого часу большевики вірили в машину і мало звертали уваги на людину, на її психологічну підготовку до проектованих грандіозних плянів економічної перебудови. В наслідку — руїна країни, що не витримала величезних видатків на машини, і руїна машини, що не витримала „саботажного" відношення мас. Військові підготовлення Англії знаходяться під такою самою загрозою, як колишні ославлені большевицькі „пятирічки". І це зрештою добре розуміють і самі провідні кола англійського суспільства, і провідні кола інших країн. І саме тому, італійський уряд має можливість переводити свою політику, що прямує до перебудови Европи на нових підставах, які не мають нічого спільного з заложеннями так званого версальського миру; і тому теж англійський уряд, що стоїть ніби на сторожі того миру та повсталої з нього Ліґи Націй, бачить себе примушеним повільно, але постійно перед тою політикою відступати. І тому також галас і загрози близькою війною можна приймати досить спокійно, — отої війни **покищо нема кому вести.** Англія не має можливости активно вмішатися в еспанські справи, хоч і дає можливість ріжним большевицьким організаціям підпомагати уряд Валенсії в дійсності, таксамо почуває себе занадто непевною, щоб **відкрито** втручатися, а Росія, хочаб хотіла, знаходиться задалеко. Отже еспанська справа **буде** вирішена, — і чим скорше, тим краще, бо те вирішення може бути тільки одне: на користь національної Еспанії, бо **тільки таке вирішення напевне** забезпечить світ від **загальної** війни.

Євген Онацький,
Рим.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Сестр. Рожд. Пр. Богородиці, від. 36, повідомляє свої місцеві і позамісцеві члениці, що місячні збори відбудуться в неділю, 16. травня, в гали парохіяльній, в годині 3-тій точно. Просимо члениць явитися на означений час, щоб завчасу скінчити, бо в шестій годині галя буде занята. Довгуючим члeницям припоминаємо, щоб прийшли на ці збори і вирівняли свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. Котрі українки ще не є членицями У. Н. Союзу, хай прийдуть на ці збори і впишуться до Сестр. і У. Н. Союзу. Також вписуйте свої діти до У. Н. Союзу. — Олена Скробач, предс.; Анастасія Грицак, кас.; Марія Ходак, секр.

Пієтарі Пейверінта.

У ПУСТЕЛІ

(4)

Хата була малесенька. На лаві годі було переспатися. На землі було брудно й холодно.

Не було ради, лише цілу ніч треба було пересидіти. Та як я не силкувався, я не міг переборонти сну. Тому я зачав балачку із старенькім.

— Чи відсіля далеко до найближчого хутора?

— Півтора милі.

— То ви не моглиб надіятися на поміч сусідів, колиб притрапилося яке нещастя?

— Ні. Тут треба рахувати на власні руки,— відповів дідусь спокійно.

— Ви певно зазнали неодного лиха у вашому житті.

— О так! Та якось перебулося.

— Померло вам багато дітей?

— Девятеро.

— Ще заки ви сюди переселилися.

— Так, двоє. Інші померли тут.

— Може тому, що не мали найпотрібнішого до ж и т т я? — відважився я спитати.

— О, ні! Нашому сусідові жилося ще гірше, всеж таки всі його діти жиють, вони здорові й веселі. То пусті думки. Хто може з д е р ж а т и смерть? Таке вже було написане нашим дітям, що не мали жити.

Так то дідусь говорив рівнодушно, але й сумно.

Коли я побачив, що така балачка не тішить старенького, я почав з іншого боку.

— Хто старший: ви чи ваша жінка?

— Жінка молодша десять літ.

— Тамта господиня то ваша найстарша дитина?

— Так. Ми мали досить клопотів, щоби виховати її, — говорив дідусь, наче боявся, щоб не торкатися давнішої теми.

— Ваш зять, видно, дуже працьовитий!

— Так. Він звичайний робітник.

— Я сказав би, що він щось ліпшого ніж звичайний робітник.

— Щож він токе? Є ще більше таких як він. Йому здавалося, що на новій оселі вистарчить працювати з родиною.

— Я боюся, що ця хора дитина помре, — запримітив я.

— Нема чого боятися. Хто не може жити, той вмирає, — відповів дідусь рівнодушно і зараз заснув.

Я також хотів був би вснути, та сон мене не брався. Те, що дідусь так легко приймав усе в житті, відганяло мені сон. Ця дбайлива мати, зажурений батько там у хаті, їх хора дитина та сніжинки, що танцювали по хаті, це все ставало мені перед очима. Я пізнав усіх цих людей у тій хаті. Заки господар вернувся додому, я думав, що то якийсь лінюх. Та як лише він увійшов у хату, розвіялися ті здогади.

Я побачив, що то не якийсь нероба, а сильний, крепкий чоловік, із правильними рисами лиця. На його лиці видніли ще сліди молодости, хоч виразно видно було, що тяжка праця й труди старалися затерти їх. Я бачив теж, що він любив свою родину.

Такі то думки перебігали мені по голові, а сон не приходив. Я засвітив сірник і глянув на годинник. Було пів до другої. Я рад був би знати, чи в тамтій хаті не погасла ватра, одначе тут із того боку не було вікна, двері були знову заложені та завязані так, що я не міг їх отворити. Тому я знову сів на колоді, сперся об стіну тай таки вкінці переміг мене сон.

Мені снилося, що я був у тамтій хаті біля дитини і її батьків. Хуртовина лютувала ще страшніша, ніж вечором, сніжинки танцювали по хаті. Дитинка була дуже хора, батько й мати сиділи сумні біля колиски. Нараз сильний вихор відчинив двері й сильна кучугура снігу впала у хату та стала танцювати по хаті. Мати заломила руки, а батько припав до колиски та поцілував у личко хору дитину. В хату всунулася біла прозора стать із гарними крилами. Вона підійшла да колиски, нахилилася та накрила її зовсім. Як підвелася, побачив я, що взяла обережно дитину під крило. І сумна мати бачила те. „Боже, де ти забираєш мою дитинку?" скрикнув я. „Там, де не танцюють сніжники, там де батько не потребує вже зцілювати поту з чола дитини!" відповіла стать. Мати всміхнулася с у м н о. Стать із дитинкою та танцюючі сніжинки зникли скоро крізь двері. Двері замкнулися за ними. Я вибіг на двір, щоб побачити, куди вони пішли. І я побачив, як ця стать із дитиною піднімалися вгору, навзаводи з сніжинками, все вище й вище. Я глядів за ними, як довго міг. Вкінці вони зникли. Вихор завивав у верховиттях дерев, а серед того завивання вітру почув я спів:

„Хваліте Господа з небес!"

(Кінець буде).

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

КУРСИ В ПОДРУЖЖІ.

Одна департаментова крамниця в Ню Йорку сповіщає про влаштування ориґінальних курсів. Каже, що нині багато дівчат виходять замуж з повною байдужністю. По американськи кажуть: „Дейвил-мей-кер" (хай про це чорт дбає). Дехто більше думає, коли купує собі білети на айриські перегони, ніж деякі дівчата думають, виходячи замуж.

Щоб цьому зарадити, ця крамниця влаштувала курси з порадами для дівчат, що мають виходити замуж. Будуть учити всього, від заручин до „дітей як нагороду за подружжя".

Чи поможе? І чи не краще булоб дати дівчатам нагоду стрінути трохи більше паруб- про добування собі життя.

НА ЩО ЗДАЛИСЯ ЦІ КУРСИ?

На конференції домашньої служби, що відбулася недавно тому в Ню Йорку, виступила одна дівчина під прибраним іменем Марії Бравн з Філядельфії з цікавими заввагами про обування собі життя.

Підчас промови показалося, що дівчина покінчила колеґію. З огляду на те від неї ждали відповіди на цікаве питання: Як почуваються як домашня прислуга ті, що мають вищі школи, супроти загальної погорди до прислуги?

Бесідниця не перечила, що в Америці справді дивляться на домашню прислугу як на щось нижче від інших людей. „Одначе", говорила вона, „я цього ніколи не відчувала. Мені здається, що коли вишлю до школи кождого ранку дітей, добре відживлених, добре засоблених, щасливих, то я теж причинюся чимось вартісним для світу".

ДИТЯЧИЙ ПОСЛУХ.

Чому дитина не їсть вівсяної каші („овтміл")? Чому вона не робить шкільної задачі вдома вечорами? Чому дитина не приходить додому вечором, як батько на неї свище?

Такі питання завдав оноді на лікарській конференції в Де Мойні, в стейті Айова, відомий спеціяліст для дитячих справ. Він відповів: „Мати тому винна".

Д-р Келі відомий дитячий спеціяліст, але як звичайній жінці знати, як поводитися з дитиною, не мавши нагоди простудіювати все те, що простудіював д-р Келі?

ТИСЯЧ І ОДИН ПРИКАЗ.

Каже д-р Келі:

„Чи можна дивуватися, що жива молодь тратить пошанування до влади, коли вона дістає тисяч і один приказ на день, а настається на виконання лише 5 процентів з тих приказів?"

Він радить родичам давати приказів якнайменше, але наставати на виконання кожного приказу.

Чи одначе вже й тут скінчилася трудність? Що це значить: наставати на виконання кожного приказу?

ВСЕ ГАРНО, ЩО КІНЧИТЬСЯ ГАРНО.

До одного нюйорського ресторану приходять оноді три жінки. Підходять до стола, при котрім сидів молодий чоловік з молодою жінкою. Одна з нових гостей мала в руках гарап. Взяла ним обкладати молодого чоловіка. Інші взялися кидати тарілками в голови чоловікові й жінці.

Власник ресторану візвав поліцію і ця арештувала три напасниці. Як справа прийшла під суд, побитого чоловіка, що міг би підняти жалобу, не було. Молодої жінки, що була з ним у ресторані, теж не було.

З обвинувачених одна назвала себе жінкою побитого, а дві інші її сестрами. Судля спитався: „Де чоловік?"

„Вдома", відповідає жінка.

„А як там у вашім домі?"

„Усе спокійно", відповідає головна обвинувачена.

Не було що іншого судді робити, як пустити її свобідно, коли в хаті все спокійно.

ЖІНОЧА ЮНІЯ.

Один шікаґовський провідник радить, що робити жінкам, щоб відучити чоловіків від думки, що жінки мають бути безконечно вдячні чоловікам за те, що з ними пібралися.

Рада на це, так каже цей провідник: юнія. Треба жінкам злучитися в орґанізацію проти тих чоловіків, що домагаються від жінки безмежної вдячности.

Це виглядає гарно. Справді, як робітники можуть добиватися своїх прав від підприємців, то чому не малиб жінки добиватися своїх прав від чоловіків? Одначе чи нема ріжниці між тим, чого добиваються робітники, і тим, чого добиваються жінки? Робітники добиваються коротшого дня праці, більшої заплати, тощо. Жінки добиваються, щоб чоловіки не бажали собі жіночої вдячности. Робітники можуть заставити підприємців виповнити їм їх домагання, але чи можуть жінки заставити чоловіків не бажати собі жіночої вдячности?

ЖІНКА ПРО ДІВОЧУ ЮНІЮ.

Проповідник радив орґанізуватися в юнію не тільки жінкам, але й дівчатам. Мовляв, як котрий хлопець думає, що за те, що він візьме дівчину в танець або до театру, належиться йому від дівчини досмертна вдячність, то най дівчата проти такого хлопця зорґанізуються і з ним не ходять на танці й до театру.

Такою поведінкою можнаб декотрих хлопців зреформувати. Вони справді перестали би вже домагатися від дівчат досмертної вдячности.

Одначе одна письменниця питається: Чи можливо буде дівчат зорґанізувати в юнію? І чи як дівчата зобовяжуться словом не ходити з одним хлопцем, котрась із них не піде „скебувати" крадьком поза плечі своїх товаришок з „юнії"?

Таке питається жінка, а жінка повинна дещо про жінки знати.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS

UKRAINIANS ARRIVE HERE FOR CONCLAVE

National Group's Unique Convention Held First Time in Capital

Washington's Ukrainian population, which is almost negligible, increased more than 500 per cent yesterday.

The Ukrainian National Association opened its quadrennial convention, the first one ever held in the Capital, with some 400 delegates representing 32,000 members in the United States and Canada.

Scattered in and about the Washington Hotel yesterday, little groups of nationalists presented an unusual picture to dowtown passersby. With their almost unbroken array of mustaches and their strange tongue, it was obvious that this was a different sort of convention.

And it is, though every delegate is either an American or Canadian citizen, some by birth, but most of them by naturalization. It's different, besides, because the purpose of the assembly is not to dine, go "rubbernecking" and listen to dry speeches, but to transact serious business relative to social security, relations with the homeland and education.

Membership of 32,000

Of course, the association members wear "delegate" badges, expect to see the sights, will attend a banquet and hope to hear from a member of Congress or two, but they'll also put in work of importance to every Ukrainian-American above the Rio Grande.

Founded in Shamokin, Pa., February 22, 1894, the organization now has 32,000 members affiliated with 400 branches on the North American continent. It is incorporated in New Jersey and strongest in Pennsylvania (coal miners make up a large percentage of the membership).

And how did the association, after all these years, happen to pick Washington for its nineteenth meeting? Dr. Simon Demydchuk, of Brooklyn, supplied the answer.

"You know, George Washington's birthday was purposely chosen as the founding day because of the admiration which Ukrainians bear for your great hero," said Dr. Demydchuk.

Incident in Capitol

„Well, a short time after the association was created, the Ukrainian priest who was one of the founders and who started up our newspaper, the Svoboda Ukraine Daily, was going through the Capitol. He encountered a very old Negro sweeping the floor.

"'Are you satisfied to do that?' the priest said. 'Yes,' was the reply, 'I am now a free man and I am proud to do this to show my appreciation.'

"The incident was forgotten," the Brooklyn delegate continued, "until a short time ago when the 1937 convention city was being considered. Then one day the anecdote was printed in the Svoboda, launching a movement to hold the meeting in the Capital of our new country. Maybe it's sentimental, but here we are."

Many women Delegates

About 25 per cent of the Ukrainian guests are women. In fact, Miss Mary Kiceniuk was elected co-secretary of the convention yesterday. The press committee, of which Emil Revyuk is chairman, also has a young woman for a member, Miss Mary Stadner.

Scheduled to last through Saturday, the convention busied itself chiefly with electing officers yesterday. Gregory Herman, of Wilkes Barre, Pa., is chairman and Stephen Kuropas, secretary. Dr. Ambrose Kibzey, Detroit physician, and D. Brotus, of Rochester, N. Y., are vice chairmen.

National officers of the association are N. Muraszko, Jersey City, supreme president; V. Malevich, Pittsburgh, supreme vice president; D. Halychyn, Jersey City, supreme recording secretary, and R. Slobodian, Jersey City, supreme financial secretary.

(Washington Post, May 11, 1937.)

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

ДІТРОЙТ, МІШ.

На Рідну Школу.

На Рідну Школу зложили писанку: П. Войтович $2, а М. Сеньків $1.

ВЕСТБУРІ, Л. АЙ.

На рідну Школу.

З нагоди срібно-весільної забави в гром. Олекси й Марії Кость, яка відбулася 25-го квітня, на поклик М. Гарасимишина й І. Бабія приявні гості зложили $4.60 на Рідну Школу. Жертвували: О. Кость, О. Семко й Дрилюк по $1; І. Бабій 50 ц.; П. Янчак, М. Гарасимишин, Г. Дериш і Т. Рибак по 25 ц., а М. Кость 10 ц. Гроші вислано через Обєднання.

М. Гарасимишин.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

БЕЙОН, Н. ДЖ.

Надзвичайні збори С. У. А.

Дня 15. квітня ц. р. відбулися в церковній галі в Бейон, Н. Дж., надзвичайні збори 19. відділу Союзу Українок Америки. На зборах була приявна головна предсідниця С. У. А., пані А. Вагнер, як також пані Костецька з Джерзі Ситі.

Збори перевела місцева предсідниця пані А. Липа і покликала попередню писарку, щоби прочитала протокол та подала звіт із праці в минулому році. Як показалося зі звіту, відділ проявляв оживлену діяльність. Він відсвяткував усі національні свята, як Т. Шевченка, І. Франка, День Матери, Листопадове Свято, Ольги Басараб, та влаштував інші імпрези. Вислав на політичних вязнів $63, на Рідну Школу $20, на інвалідів $20, і інші жертви.

Після того головна предсідниця пані Вагнер виголосила промову до членниць про завдання надходячої конвенції С. У. А., що відбудеться в Філядельфії, після чого наступив вибір делегатки. Відчитано теж обіжник у справі конвенції та розведено над ним широку дискусію. Взято під увагу справу жіночого журналу в Америці.

Предсідниця пані А. Липа попросила присутних, щоби помогти жертвами сплатити ті експонати, котрі купив Союз Українок Америки. Членниці зложили на сплату $5.50. Подяковано гостям за прибуття, а потім збори закінчено співом „Ще не вмерла Україна".

Катерина Захарійчук,
секретарка.

ШОВКОВІ ПІДОШВИ.

В Японії недавно робили спроби, щоб завести шовкові підошви й обцаси. Показалося, що така обува незвичайно відпорна, а крім того вигідніша ніж шкіряна. І хід у такій обуві нечуткий. Така обува дуже легка та не пропускає вогкости.

У літаку.

— Ген там під горою є моя вілля. Там стоїть моя жінка в городі та махає хусточкою.

— І ви можете бачити це на таку віддаль! То ви маєте вірлиті очі!

— Ні, бачити я не бачу, одначе жінка сказала мені, що буде стояти в городі та махатиме хусточкою.

НОВА ЦІКАВА І ПОТРІБНА ШКОЛА

Уважаємо своїм обовязком звернути увагу цілого нашого громадянства на нову цікаву й дуже потрібну школу, що повстала оце в лоні відомого Українського Технічно - Господарського Інституту позаочного навчання (УТГІ) в Подєбрадах. Школа ця називається „Технікум сільсько - господарської промисловости" і ставить собі таку мету: вона хоче дати нашим людям певну підготову, яка улекшувалаб їм шлях до ріжних підприємств-фабрик та заводів у себе вдома чи на чужині; далі, — щоби на цих заводах наші люди не були звичайними робітниками, а моглиб займати кращі й поплатніші посади—техніків, інструкторів і под. і, нарешті, щоб наші люди при бажанню могли закласти також і свій власний варстат праці.

Найкраще уявлення про цю нову Школу будемо мати, коли переглянемо, яких саме фахів ця Школа буде навчати. Отже тут маємо такі фахи: (1), млинарство, (2) цукроварство, (3) виріб крохмалю, (4) броварство, (5) гуральництво, (6) винарство, (7) оцтарство, (8) гарбарство, (9) вироблення масла та сирів, (10) вироблення маргарини та свічок, (11) олійництво, (12) миловарство, (13) консервація та перероблення садовини та городини, (14) штучні гноїва, (15) холодільна справа, (16) фабрикація цегли та дахівки, (17) бетонові вироби в сільському господарстві, (18) добування етерових олів.

Як бачимо з цього переліку, Школа справді дуже цікава, корисна й потрібна. Тут маємо цілу низку підприємств, що виробляють продукти й речі потрібні у повсякденному житті і тому знання відповідних фахів безпечно може дати людині працю й заробіток. Як ми сказали вище, Школа називається „Технікум сільсько - господарської примсловости" і, справді, ми бачимо, що в програмі навчання стоять передвсім фахи, звязані із сільським господарством. Це зроблено тому, що наші люди — передвсім сільські господарі, і нашому хліборобові найбільше природньо і з руки занятися при свому господарстві переробкою деяких продуктів свого та сусідніх господарств (як наприклад, олійництво, оцтарство, консервація садовини й городини) або виробляти речі, потрібні в господарстві чи взагалі у селі (фабрикація цегли, бетонові вироби і т. п.). Але звичайно це не означає, що з цими фахами можна сидіти лише на селі: навпаки, кожний фаховець такса-но може бути потрібний і у великому та малому місті і не тільки у тій державі, де мешкає, але і в кожній іншій.

Хто може вчитись у „Технікумі?"

Згідно з офіційним оповіщенням, до Школи можуть вписуватись особи, починаючи від 17 літ, що мають освіту, яка рівнялась би приблизно чотирьом клясам гімназії або інших шкіл з подібним ступнем знання. Крім того курсанти, щоб належно опанувати свої фахи, будуть студіювати у Школі деякі допомагаючі предмети, як наприклад: математику, хемію, креслення, машинознавство, практичну електротехніку, а також такі науки, в скороченому вигляді, що потрібні при провадженню кожного підприємства,— наприклад, рахівництво, калькуляція, складання кошторисів.

Навчання у Школі—два роки або чотири семестри.

Особи, що скінчать „Технікум" та складуть іспит, дістануть диплом та звання: „технік сільсько - господарської промисловости".

Якщо хтось, хотів би вивчити тільки один фах, має право також записатись, але тоді він дістає лише посвідчення за відповідний фах.

Дирекція Школи повідомляє, що якби хтось хотів дістати ближчі інформації, правила та програми, то мусить звернутись до Школи (Ukrajinskyj Technicko - Hospodarskyj Institut, Podebrady, Zamek, Tchecoslovaque) і всі матеріали йому будуть вислані безплатно.

Ми подали тут короткі відомости про нову українську Школу. З свого боку можемо лише щиро порадити — використати її, як мога повніше.

Той факт, що **Школа позаочна**, робить її приступною й найбіднішій нашій молоді, що позбавлена надії студіювати у місті. На цю школу повинні звернути увагу й старші наші люди: — як бачимо, Школа є наскрізь практична і в короткім часі може дати в руки корисний фах.

Нині тільки з певним фахом і кваліфікацією в руках можна пробитися наперед і відвоювати собі в життю місце і кусень хліба. Тому треба, щоби наші люди належно використали можливості здобуття фахової освіти в „Технікумі сільсько-господарської промисловости".

В. Дніпровський.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Зап. Січ, від. 367, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться у вівторок, 18. травня, в годині 7-мій ввечір, в гали парохіяльній, 303 Гудсон Еве. Кожний член має бути на цих зборах, бо є важні справи до полагодження, як також буде справоздання делегатів з конвенції Просимо довгуючих членів прийти на збори і заплатити свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. — Микитинський, предс.; Антонів, секр.

КОГУС, Н. Й. Бр. св. Ап. ПЕТРА й ПАВЛА, від. 57, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в суботу 15. травня, точно в годині 7-мій ввечір, в гали церковній. Просимо прийти наозначений час і вирівняти свої вкладки. Довгуючих членів взивається прийти і заплатити довг, щоб в противнім разі не були суспендовані. — Т. Маліґловка, предс.; Ів. Коба, секр.

ТАРЗАН І БОГИНЯ МАЇВ (20).

© 1936 Edgar Rice Burroughs Inc.—Tm. Reg. U. S. Pat. Off. Produced by Famous Books and Plays; Distributed by UNITED FEATURE SYNDICATE, Inc.

Прочитавши депешу, Раґлян скоро побіг знов на поклад, щоб слідкувати за майором і його товаришами. В думках він роздумував про долю Фарноля. Поправді сказати, він тихо бажав, щоб Фарноль від сильного удару Тарзана сконав навіки. Його смерть заощадилаб для нього поважну суму гроша, яку він обіцяв йому. В той спосіб платять собі союзники злочину.

Але Фарноль не був мертвий. Він був тільки приголомшений. Поволі, пролежавши кілька хвилин на долівці, він почав підноситись. Наперед він постояв хвилину на колінах, а потім піднявся зовсім на ноги. Майор стояв біля нього і як Фарноль відзискав повну притомність, він грізно запитав: „Що це все значить? Для кого ти працюєш?"

Фарноль насунув шапку і мовчав. По хвилі мовчанки майор знов заговорив: „Розкажи мені все, скажи хто тебе до цього намовив, а я тобі прощу провину". Майор добре відґадав, що Фарноль мусить для когось працювати. Йому тепер ішло про те, щоб за всяку ціну розкрити, хто саме є тим таємним чоловіком. Розкриття цеї тайни було для нього важніше ніж кара Фарноля.

Але Фарноль дуже добре знав приписи розбишацького світу. Він знав, що кожного, хто зраджує свою щайку, чекає певна смерть. А знаючи добре Раґляна, він ні на хвилю не припускав, що цей його пощадить. Тому, подумавши хвилю, він відповів: „Ні, я не скажу". Колиж майор настоював, Фарноль зверещав: „Ніщо на світі не змусить мене говорити!"